

KUTSESTANDARD

Maakorraldaja, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Maakorraldaja, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Maakorraldaja omab ettevalmistust töötamiseks nii avalik-õiguslikus sektoris (nt kohalikes omavalitsustes ja riigiametites) kui eraettevõtluses (nt maamõõdubüroodes või füüsilisest isikust ettevõtjana). Maakorraldus on juriidilise, majandusliku ja tehnilise iseloomuga tegevus, mille eesmärk on võimaluste loomine maasuhete reguleerimiseks ning maa otstarbekamaks kasutamiseks ja majandamiseks.

Maakorraldaja põhilised tööülesanded sõltuvad kutsealase pädevuse piiridest, mis on lihtsate maakorraldustoimingute ja katastrimõõdistamistööde tegemine, maa kohta käiva teabe kogumine ja haldamine, kinnisasjale servituutide ning isiklike kasutusõiguste seadmise nõustamine ja nendega seotud toimingute korraldamine.

Maakorraldaja peab oma töös järgima kutse-eeetika nõudeid ning head tava.

Maakorralduse kutseala kutsed on kirjeldatud kolmel tasemel:

maakorraldaja tase 5;
maakorraldaja tase 6;
maakorraldaja tase 7.

Käesolevas standardis kirjeldatakse 5. taseme maakorraldaja töökompetentse.

5. taseme maakorraldaja on spetsialist, kelle peamised tööülesanded on katastrimõõdistamise ja lihtsate maakorraldustoimingute läbiviimine ja isikute nõustamine nendes küsimustes.

6. taseme maakorraldaja on vähemalt keskastme spetsialist, kelle peamised tööülesanded on maakorralduslike toimingute tegemine (lihtsate maakorraldustoimingute ja ümberkruntimise läbiviimine), klientide ja isikute konsulteerimine maakorraldusega seotud küsimustes ning planeeringuid välja töötavates tööühmades osalemine.

7. taseme maakorraldaja on tippspetsialist, kes juhib ja viib läbi maakorralduslikke töid, vajadusel lahendab keerukamaid piirivaidlusi ning koostab ekspertarvamusi. Tema töö hõlmab ka osalemist valdkondliku seadusloome protsessis, maakorralduslike analüüside ja uuringute tegemist, maaressursside haldamist ja administreerimist ning maapoliitika väljatöötamisega seotud tööde tegemist.

Maakorraldajad töötavad nii kontoris kui väliobjektidel. Tööaeg on paindlik, sõltuvalt ilmastikuoludest (temperatuur, sademed jne), aastaajast (piisav valgus). Töö iseloom on vahelduv, töö maht ja rütm sõltuvad tellimuste hulgast ja objekti keerukusest. Töökeskkond või objekt võib asuda väga eraldatud ligipääsuga asukohas, kaugel sõiduteest või inimasustusest.

Maakorraldaja töökeskkonnaga seotud riskifaktorid tulenevad peamiselt liiklusest ning ehitiste, ehitus- ja tööstusobjektide eripärast, seetõttu peab ta rangelt järgima kehtivaid ohutusnõudeid. Märkimisväärseks ohufaktoriks võivad olla ka kodu- ja metsloomad, puugid, lahtised kaevud, lagunenud ehitised, varemed jne.

Tööülesannete täitmisel tuleb arvestada, et maamõõtjal tuleb siseneda eravaldustesse, riigi piiritsooni või muudele piiratud ligipääsuga territooriumitele. Sellisel juhul on vajalik eelnevalt hankida luba nimetatud territooriumil

viibimiseks ja töötamiseks. Võõral kinnisasjal viibimise puhul tuleb olemasolul ja vajadusel kaasas kanda ning nõudmisel (soovituslikult omal initsiatiivil) esitada maakorraldustööde tegevuslitsentsi olemasolu tõendav töötõend. Maakorraldaja töövahendid kontoritingimustes on kontoritehnika ning erialased tarkvaraprogrammid. Väritingimustes kasutab maamõõtja asjakohaseid mõõteinstrumente (nt tahhümeeter, GNSS-mõõteriistad jne), tavapäraseid käsitööriistu ning fotoaparaati ja/või telefoni. Olenevalt välitöö objektist on kohustuslik kaasas kanda metallidetektorit, telefoni ja kanda turvavarustust (kiiver, helkurvest).

A.2 Tööosad

A.2.1 Katastrimõõdistamine ja lihtsate maakorraldustoimingute tegemine

A.2.2 Kinnisomandi kitsenduste selgitamine

A.2.3 Konsulterimine ja nõustamine

A.3 Kutsealane ettevalmistus

5. taseme maakorraldajatena töötavad valdavalt inimesed, kellel on erialane kutse- või kõrgharidus või muu lähedase eriala kõrgharidus ja läbitud täiendkoolitused ning kellel on praktiline töökogemus maakorralduse (katastrimõõdistamiste) valdkonnas. Kasuks tuleb ka praktiline töökogemus geodeesia valdkonnas.

A.4 Enamlevinud ametinimetused

Maamõõtja, maakorraldaja.

A.5 Reguleerimisalade kutsealal tegutsemiseks

Maakatastriseaduse kohaselt on maakorraldustööde tegevuslitsentsi saamise eelduseks maakorraldaja kutse. (Maakorraldusseaduse kohaselt võib lihtsaid maakorraldustoiminguid läbi viia isik, kellele on väljastatud maakorraldustööde tegevuslitsents.)

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Kutse Maakorraldaja, tase 5 saamiseks tuleb tõendada üldoskused ja kohustuslikud kompetentsid.

B.2 Maakorraldaja, tase 5 üldoskused

Tegevusnäitajad:

1. Järgib oma töös Euroopa maamõõtjate tegevusjuhendit ja Eesti Geodeetide Ühingu eetikakoodeksis (vt lisa 3) ja heade tavade koodeksis (vt lisa 4) sõnastatud põhimõtteid.
2. Kasutab aega efektiivselt, töötab süsteemselt ja organiseeritult ning järgib tegevusjuhiseid, protseduure ja nõudeid.
3. Tegutseb vastutustundlikult, arvestab protsesside ja tegevuste majanduslikku, keskkondlikku ja sotsiaalset mõju ning tagajärgi.
4. Suhtleb viisakalt ja lugupidavalt, kasutab sobivaid suhtlemisvorme ja -viise, arvestades olukorda ja suhtlemispartnerit, sh suhtluspartneri erinevat religioosset tausta ja väärtushinnanguid.
5. Väljendab ennast nii kõnes kui kirjas struktureeritult, sisutihedalt ja sihtgrupile mõistetavalt, vältides ebavajalikku slängi ja keeruliste keelendite kasutamist.
6. Loob kontakte võimalike koostööpartneritega ning arendab välja koostöövõrgustiku; peab läbirääkimisi kasutades asjakohaseid tehnikaid.
7. Osaleb meeskonnatöös, toetab oma tegevuses meeskonna tulemuslikku tegutsemist.
8. On kohanemisvõimeline, talub pinget ja töötab tulemuslikult ka pingelistes olukordades. Suhtub kriitikasse rahulikult, et võta seda isiklikult ja õpib tagasisidest.
9. Otsib õppimisvõimalusi ja omandab uusi töömeetodeid ja tehnikaid. Läheneb olukordade ja probleemide lahendamisele innovaatselt ja loovalt.
10. Kasutab oma töös riigikeelt tasemel B2 koos korrektse erialase terminoloogia ja õiguslase sõnavaraga; kasutab oma töös vähemalt ühte võõrkeelt tasemel B1 (vt lisa 1 Keelte oskustasemetete kirjeldused).
11. Kasutab oma igapäevatöös arvutiit iseseisva kasutaja tasemel (vt lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala).
12. Rakendab oma töös CAD ja GIS programme.

B.3 Kompetentsid	
B.3.1 Katastrimõõdistamine ja lihtsate maakorraldustoimingute tegemine	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Määratleb tööülesandest lähtuvalt esialgse töömahu, arvestades töö iseloomu, keerukust ja ajakulu. Koostab hinnapakkumise. 2. Lepib kokku töö teostamise tähtaja ja tingimused. Korraldab ja/või sõlmib lepingu, arvestades võlaõigusseaduse sätteid. 3. Kogub tööülesande täitmiseks vajalikku teavet, kasutades selleks erinevaid andmebaase, arhiive ja muid allikaid. 4. Koostab maakorralduskava vastavalt õigusaktides sätestatud nõuetele. 5. Määrab katastriüksuse piiri arvestades maastikul olevaid piirimärke, maastikusituatsiooni ja puudutatud katastriüksuste alusandmeid. Tähistab piiri piirmärkidega, vajadusel korrastab olemasolevad ja taastab hävinenud piirimärgid. Mõõdistab piirimärgid ja piiriga seotud maastikuobjektid, kasutades asjakohaseid mõõtevahendeid ja lähtudes õigusaktides kehtestatud nõuetest. 6. Kutsub piiri kätte näitamisele puudutatud katastriüksuste omanikud, tutvustab piirimärkide asukohti ning annab selgitusi piiri ja piirimärkide kohta ning selgitab piirimärkide alalhoiukohustust. Vormistab piiri ja piirimärkide asukoha maastikul ettenäitamise kohta piiriprotokollid, lähtudes õigusaktides kehtestatud nõuetest. 7. Esitab mõõdistamisandmed ning dokumendid katastripidajale vastavalt õigusaktides kehtestatud nõuetele. 	
B.3.2 Kinnisomandi kitsenduste selgitamine	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Määratleb tööülesandest lähtuvalt esialgse töömahu, arvestades töö iseloomu, keerukust ja ajakulu. Koostab hinnapakkumise. 2. Lepib kokku töö teostamise tähtaja ja tingimused. Korraldab ja/või sõlmib lepingu, arvestades võlaõigusseaduse sätteid. 3. Kogub tööülesande täitmiseks vajalikku teavet, kasutades selleks erinevaid andmebaase, arhiive ja muid allikaid. 4. Koostab kinnisomandi kitsendusi põhjustava objekti asukoha ja ulatuse (servituudi ala) plaani, kasutades aja- ja asjakohaseid infotehnoloogilisi lahendusi. 5. Kooskõlastab kitsendusi põhjustava objekti asukoha ja ulatuse plaani kinnisasja omaniku ja asjaõiguse omajaga, arvestades õigusaktides sätestatud nõudeid. 	
B.3.3 Konsulteerimine ja nõustamine	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nõustab kliente lihtsate maakorralduslike toimingute, nt katastriüksuste moodustamise, jagamise vm osas. 2. Nõustab kliente kinnisasja vahetuse või jagamise, kinnisasja piiri kindlaksmääramise ja kinnisomandi kitsenduste selgitamise teemadel. 3. Selgitab klientidele maamõõdutoimingute eesmärgi, sisu ja protseduure ning osapoolte kohustusi ja õigusi, sealjuures informeerib tellijat piiri kindlaksmääramise toimingu läbiviimise vajadusest katastrimõõdistamise teel vastavalt õigusaktidele. 	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	22-19042022-3.3.1/3k
2. Kutsestandardi koostajad	Evelin Jürgenson, Eesti Maaülikool Tiina Oeselg, Maa-amet, Eesti Geodeetide Ühing Margus Forsel, Maa-amet Merje Krinal, Maa-amet Iren Liiv, TOPP Geodeesia OÜ Ivo Maasik, Kobras OÜ Anna Grete Kompus, Harku Vallavalitsus
3. Kutsestandardi kinnitaja	Arhitektuuri, Geomaatika, Ehituse ja Kinnisvara Kutsenõukogu

4. Kutsenõukogu otsuse number	42
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	19.04.2022
6. Kutsestandard kehtib kuni	18.04.2027
7. Kutsestandardi versiooni number	3
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2165 Kartograafid ja maamõõtjad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Land Surveyor, EstQF Level 5
Saksa keeles	Landvermesser
Vene keeles	Землемер
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	
Lisa 3 Eesti Geodeetide Ühingu eetikakoodeks	
Lisa 4 Eesti Geodeetide Ühingu heade tavade koodeks	